

PALMIPUUDEPÜHA A AASTAL

(Protsessioonievangeelium A aastal Mt21 ,1-11)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Kui Jeesus jõudis ühes oma jüngritega Jeruusalemma juurde, Betfagee poole Õlimäge, siis saatis Jeesus kaks oma jüngrit teele ja ütles neile: "Minge külasse, mis on teie ees. Sealt leiatega te kinniseotud emaesli ja eeslivarsa tema kõrval. Päästke nad lahti ja tooge minu juurde. Aga kui keegi peaks midagi ütleva, siis vastake: "Neid on Issandale vaja ja tema saadab nad varsti tagasi". Aga see on sündinud selleks, et läheks täide prohveti sõna: "Ütelge Siioni tütrele: vaata, su kuningas tuleb. Ta on tasane ja istub emaesli seljas ja sälu seljas, kes on veolooma varss." Ja jüngrid läksid ja tegid nõnda, nagu Jeesus neid oli käskinud. Nad tõid emaesli ja varsa, panid oma riided nende seljale ja Jeesus istus eesli selga. Aga paljud inimesed laotasid oma riided tee peale, mõned aga tõid puuksi ja sillutasid okstega nende teed. Rahvahulgad käisid Jeesuse ees ja tema taga ning hüüdsid: "Hoosianna Taaveti Pojale! Kiidetud olgu, kes tuleb Issanda nimel. Hoosianna kõrges!" Ja kui Jeesus Jeruusalemma jõudis oli kogu linn ärevil ning kõik küsisid: "Kes ta on?" Aga rahvahulgad ütlesid: "Tema on prohvet - Jeesus Galilea Naatsaretist!"

See on Issanda Sõna.

Esimene lugemine Js50 ,4-7)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Jumala sulane: Issand andis mulle kõneka keele, et ma kinnitaksin väsinut maheda sõnaga. Tema äratas igal hommikul mu kõrva, et ma kuulaksin õpilase kombel. Issand avas minu kõrva ja ma ei ole pannud vastu ega taganenud. Ma andsin oma selja peksjaile ja oma põsed neile, kes katkusid mu habet. Ma ei peitnud oma palet teotuste ja sülje eest.

Sest Issand, mu Jumal, aitab mind ega jäta mind häbisse. Seepärast teen ma oma näo tardunuks kui ränikivi, sest ma tean - ma ei jää häbisse.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps22 ,8-9. 17-18a. 19-20. 23-24 R:2a)

R: Mu Jumal, mu Jumal, miks Sa oled mu maha jätnud?

Kõik, kes mind näevad, naeravad mu üle, kõverdavad huuli ja raputavad pead:

"Ta lootis Issanda peale, las nüüd Issand aitab ta välja, kui ta teda armastab!"

R:

Koerakari ümbritseb mind, ülekohtutegijate jõuk piirab mind.

Nad puurivad läbi mu käed ja jalad,
Valust võin üle lugeda kõik oma luud-kondid.

R:

Nad jagavad omavahel ära minu rüü,
heidavad liisku mu särgi üle.
Aga sina, Issand, ära jää minust kaugemale,
mu tugevus, tule mulle appi!

R:

Ma tahan teatavaks teha oma vendadele Sinu nime
ja kiita sind ustavate koguduses.
Teie, kes te kardate Issandat, kiitke teda,
ülistage teda, kõik Jaakobi sugu.

R:

(Teine lugemine Fi2 ,6-11)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Jeesus Kristus oli oma olemuselt Jumal, kuid ei hoidnud sellest kinni, et Jumalaga võrdne olla, vaid loobus sellest ja võttis sulase näo ning sai inimese sarnaseks. Ta nägi välja nagu inimene ja alandas iseennast, sai kuulekaks kuni surmani, pealegi ristisurmani. Sellepärast on Jumal tõstnud ta kõrgeks üle kõige ja andnud talle nime üle kõikide nimede, et Jeesuse nime ees painduksid kõik põlved - nii taevaste, maapealsete kui allilmsete omad, ja iga keel tunnistaks Jumala Isa auks, et Jeesus Kristus on Issand.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Fi 2,8-9)

Meie pärast alandas Kristus iseennast ja sai kuulekaks kuni surmani, pealegi ristisurmani. Sellepärast on Jumal tõstnud ta kõrgeks üle kõige ja andnud talle nime üle kõikide nimede.

EVANGEELIUM A AASTAL

(Evangeelium lüh. Mt27 ,11 - 54)

Meie Issanda Jeesuse Kristuse kannatuse lugu püha Matteuse järgi:

Jeesus viidi rooma asevalitseja ette ja maavalitseja küsis temalt: "Kas sina oled juutide kuningas?" Jeesus ütles: "Need on sinu sõnad!", kuid ülempreestrite ja rahvavanemate kaebuste peale tema vastu ei kostnud ta midagi. Siis ütles Pilaatus temale: "Kas sa ei kuule kõike seda, milles sind süüdistatakse?" Selle peale ei vastanud tema ainsatki sõna, nõnda et asevalitseja seda väga imeks pani. Aga asevalitseja tavatses pühadeks vabaks lasta ühe vang - rahvahulga soovimist mööda. Ja neil päevil oli vangide seas üks kurikuulus mees, nimega Barabas. Ning Pilaatus pöördus rahvahulga poole, kes olid kokku tulnud, ja ütles: "Kelle te tahate, et ma ta

teile pühadeks vabaks lasen, kas Barabase või Jeesuse, keda hüütakse Messiaks?", sest Pilaatus teadis, et nad oli ta kadeduse pärast tema kätte andnud. Aga kui Pilaatus kohtujärjel istus, saatis tema naine talle sõna: "Ärgu sul olgu midagi tegemist selle mehe vastu, sest tema on õige ja mina olen täna öösel näinud tema pärast halba und!". Aga ülempreestrid ja rahvavanemad ässitasid rahvahulki, et nad nõuaksid vabaks Barabase, aga Jeesuse laseksid hukata. Asevalitseja küsis veel kord: "Kumba neist kahest tahate teie, et ma teile vabaks laseksin?" Aga nemad vastasid: "Barabase!" Siis Pilaatus küsis: "Mida peaksin ma tegema Jeesusega, keda hüütakse Messiaks?" aga nemad hüüdsid üheskoos: "Löö ta risti!" Tema aga kostis: "Millise kuritöö eest peab temaga nõnda sündima?" Aga rahvahulk karjus veel valjemini "Löö ta risti!".

Kui Pilaatus nägi, et ta ei või sinna midagi parata ja et lärm läheb aina suuremaks, siis võttis ta tuua vett ja ta pesi oma käsi rahvahulga nähes ning ütles: "Minul ei ole süüd selle mehe veres, see on teie asi!" Ja kogu rahvas hüüdis talle: "Tema veri tulgu meie ja meie laste peale!" Siis laskis Pilaatus neile vabaks Barabase, aga Jeesust laskis ta piitsutada ning andis ta sõduritele risti lüüa.

Ja asevalitseja sõdurid viisid Jeesuse kohtukotta ja kogusid tema kallale terve väeosa. Nad võtsid tal rõivad seljast ja heitsid purpurmantli tema õlgadele. Nad punusid kibuvitstest pärja ja panid selle talle pähe, ning tema paremasse kätte nad panid pillirookepi ja nad heitsid tema ees põlvili ja pilkasid teda: "Ole tervitatud, juutide kuningas!" Ja nad sülitasid tema peale, võtsid pilliroo ning löid teda sellega pähe. Kui nad olid Jeesus küllalt pilganud, võtsid nad mantli tema õlgadelt, panid talle selga tema omad rõivad ja viisid ta risti lüüa. Aga teel nad kohtasid Kureene meest Siimonit, kelle nad sundisid Jeesuse risti kandma.

Ja kui nad jõudsid paika, mida hüütakse Kolgataks - see on, pealuu künkaks - andsid nad Jeesusele juua sapiga segatud veini, aga kui ta seda oli maitsnud, ei tahtnud ta seda ometi juua. Ja kui nad olid ta risti lõonud, jagasid nad liisku heites omavahel tema rõivad, ja nad istusid ning valvasid teda. Aga tema pea kohale panid nad tahvli, millel oli kirjas tema süü: "Tema on juutide kuningas". Siis nad löid koos Jeesusega risti kaks teeröövlit, ühe ta paremale ja teise vasemale käele.

Möödujad aga parastasid teda ja vangutasid pead: "Sina, kes sa lammutad templi ja ehitad selle kolme päevaga üles, päästa iseennast! Kui sa oled Jumala Poeg, siis astu ristilt alla!" Niisamuti pilkasid teda ülempreestrid ühes kirjatundjate ja variseridega: "Teisi on ta päästnud - iseennast päästa ei suuda. Kui ta on juutide kuningas, astugu siis ristilt alla ja me hakkame temasse uskuma. Tema lootis ju Jumala peale, las nüüd Jumal päästab ta ära, kui ta teda tahab, sest ta on öelnud end Jumala Poja olevat." Niisamuti pilkasid teda ka röövlid, kes olid ühes temaga risti löödud.

Aga keskpäeval (kuuendal tunnil) tuli pilkane pimedus üle kogu maa

ja kestis kuni üheksanda tunnini (kella kolmeni pärast lõunat). Ja üheksandal tunnil hüüdis Jeesus valju häälega: "Elii, Elii, lema sabahtani" - see tähendab: mu Jumal, mu Jumal, miks sa oled mind maha jätnud? Aga mõned kõrvalseisjatest ütlesid seda kuuldes: "Tema hüüab Eelijat appi". Ja üks nende seast võttis äädikasse kastetud käsna, pani selle pillirookepi otsa ja pakkus talle juua". Teised aga rääkisid: "Eks me näe, kas Eeliija tuleb teda päästma!" Jeesus aga karjus valju häälega ja heitis hinge. (Kõik põlvitavad.)

Ja vaata, templi vahevaip rebenes kaheks tükiks ülevalt alla välja. Ja maa värises ning kaljud varisesid. Palju pühade inimeste ihusid said elavaks ja nad tulid haudadest välja; nad läksid pärast tema ülesäratamist pühasse linna ning paljud inimesed said seda näha. Aga kui väeülem ja need, kes ühes temaga Jeesust valvasid, nägid maavärisemist ja seda, mis sündis, löid nad väga kartma ja ütlesid: "Tõesti, tema oli Jumala Poeg". See on Issanda Sõna.

Jutlus

"Iga sõjakäras sõtkunud saabas ja veres vettinud vammus põletatakse tuleroaks. Sest meile sünnib laps, meile antakse poeg, kelle õlgadel on valitsus ja kellele pannakse nimeks Imeline Nõuandja, Vägev Jumal, Igavene Isa, Rahuvürst." (Js 9,4-5)

"Rõõmusta, Siioni tütar, hõiska, Jeruusalemma tütar! Vaata, sulle tuleb sinu kuningas, õiglane ja aitaja. Tema on alandlik ja sõidab eesli seljas, emaesli sälu seljas." (Sakarja 9.9)

Need kirjakohtad Vanast Testamendist kinnitavad, et Messias pidi tulema rahuga oma rahva juurde. Kuid me teame ka teistsuguseid sõnu - neid, mida Jeesus ise ütles: "Ärge arvake, et ma olen tulnud rahu tooma maa peale! Ma ei ole tulnud tooma rahu, vaid mõõka." (Mt 10,34). Lühikest aega enne kinnivõtmist Keetsemani aias ütles Jeesus oma jüngritele: "Kui ma läkitasin teid kukruta ja paunata ja jalatsiteta, kas teil oli midagi puudu?" Nemad ütlesid: "Ei midagi." Siis ta ütles neile: "Kuid nüüd, kellel on kukkur, võtku see kaasa, nõndasamuti ka paun, ja kellel ei ole, see müügu ära oma kuub ja ostku mõök! Sest ma ütlen teile, minus peab minema täide, mis on kirjutatud: ta on ülekohtuste sekka arvatud. Sest ka see, mis minu kohta käib, on lõpul." Aga nemad ütlesid: "Issand, vaata, siin on kaks mõõka." Tema ütles neile: "Sellest on küllalt." (Lk 22,35-37).

Kuidas saavad Vana Testamendi prohvetlused ja Jeesuse käitumine kokku sobida? Kord räägitakse Jeesusest kui rahuvürstist, kord räägib ta ise lahkmeelest ja mõõgast. Kuni Jeesuse maapealse elu viimase vaatuseni ongi sellest pea võimatu aru saada, kuid lõpuks hakkab kõik selguma.

Kui templisulased tulid üheskoos rooma sõduritega Jeesust kinni võtma, siis tõmbas Peetrus mõõga ja raius ülempreestri sulasel

kõrva küljest. Aga Jeesus ütles talle: "Pista oma mõök tuppe tagasi, sest kõik, kes mõõga tõmbavad, mõõga läbi ka hukuvad!" (Mt 26,51-52). Alles nüüd saab selgeks, miks pidi keegi Jeesuse jüngritest mõõka kandma: selleks, et tema tagakiusajad näeksid, et neile jõuga vastuhakkamine oleks täiesti võimalik, kuid Messia ning Rahuvürstina ütles Jeesus nüüd näitlikult ja radikaalselt vägivallast lahti.

Muidugi läks täide ka see, et Jeesuse õpetus pidi külvama lahkmeelt isegi perekonnaliikmete vahele. Kuid kristliku osapoole kohuseks on püüda lahendada tüli vägivallata, mõistuslike argumentide abil.

Meie, armsad õed ja vennad, ei oska kahjuks maharaiutud kõrvu taas külge panna, ja me ei suuda ka kolmandal päeval pärast surma oma maise elu juurde tagasi pöörduda. Kuid pärast aastatuhandeid kestnud arengut on üsna suur osa inimkonnast siiski hakanud vähehaaval taipama, kuidas saab läbi ilma vägivallata, ilma sõja ja surmanuhtlusega.

Muidugi jääb paljugi veel teha, et kõik inimesed ja rahvad õpiksid oma probleeme rahumeelselt lahendama. Kuid meie võime juba uskuda, et see on tõesti võimalik, et selles suunas edasi töötamine annab kord tulemusi. Kerge ei saa see olema ka edaspidi, sest nagu me praegugi igalpool enda ümber näeme, leidub ikka keegi, kes arvab, et mõõkade ja hämavate valede keel on mõistetavam kui mõistliku, harmoonilise lahenduse otsimine - ja kahjuks järeleandlikkus niisuguste vastu ei aita.

Liiga kaua pidi inimene olema kiskja, enne kui ta inimeseks arenes. Kuid Jumala inimesekssaamisega, tema lunastustööga, on meile kinnitatud, et me oleme midagi palju enam kui loomad. Me oleme me kutsutud olema oma Jumala sarnased, elades tema Poja õpetuste järgi, käies tema järel ta ristiteel, et olla tema kaaspärijad ülestõusmises. Aamen.